

[Formanden.]

Skat til Kommunen afgivet Betænkning over nævnte Lovforslag.

Tingets Samtykke udkræves til, at den paa Dagsordenen opførte Sag kan behandles i dette Møde, men hvis ingen Indsigelse gøres, betragter jeg Samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

Man gik altsaa til:

Anden Behandling af Forslag til Lov om Tillæg til Lov om Oprettelse af Husmandsbrug af 29. Marts 1924.

(Første Behandling findes i Tidenden Sp. 1670; Udvalgets Betænkning findes i Tillæg B. Sp. 2623).

Det stillede Ændringsforslag, Lovforslagets Paragraffer og Spørgsmaalet om Lovforslagets Overgang til tredje Behandling sattes til Forhandling under eet.

Ordføreren (Hauch): Udvalget har holdt et Par Møder og haft et Samraad med den højtærede Landbrugsminister. I dette Samraad rejste man det Spørgsmaal, om der maatte foreligge en Situation, som alligevel gjorde det muligt for Ministeren at have Midler til Raadighed til Køb af Jord, som skulde udstykkes efter Loven af 4. Oktober 1919. Det viste sig da, efter hvad den højtærede Minister oplyste, at der i Løbet af forholdsvis kort Tid vil indgaa et Beløb af omkring et Par Millioner Kroner. Ganske vist stiller det sig saadan, at kun ca. 400 000 Kr. af disse 2 Mill. Kr. kan siges at være likvide; Resten vil komme til at foreligge i Form af Obligationer, men i alt Fald i Form af Værdier, som under en eller anden Form lader sig realisere eller lader sig frugtbargøre til det Formaal, her at Tale om. Men desuden foreligger der det særlige Forhold, at man i Maj 1921 gennemførte en Lov om Tillæg til Lov om Vilkaar for Bort salg af Jord i offentligt Eje, en Lov, der gik ud paa, at Ministeren skulde have Tilladelse til efter Indstilling af Jordlovsudvalget at afhænde Jord fra Lensgodser. Tanken hermed var den, at man saa kunde fordele Jorden noget bedre, man fik ikke saa store samlede Udstykninger paa eet Sted, og desuden kunde man købe Jord i de Egne af Landet, hvor der ikke var saa megen eller slet ingen Lensjord til Raadighed. Denne Lovs § 1 lyder saaledes:

„Landbrugsministeren bemyndiges til efter Indstilling af Statens Jordlovsudvalg at afhænde helt eller delvis Arealer, der er stillede til Raadighed i Medfør af § 1, jfr. § 3, i Lensafsløvningsloven af 4. Oktober 1919, og at anvende de herved indkomne Midler til Erhvervelse af andre Arealer, eventuelt i andre Dele af Landet, hvor der skønnes at være overvejende Trang til Jord til Oprettelse af Husmandsbrug paa de for Bortsalg af Jorder i offentligt Eje fastsatte Vilkaar.“

Det vil med andre Ord sige, at naar man ved direkte Salg af Hovedparceller, Overenskomst med en Lensbesidder om, at han selv køber en Del af sin Jord tilbage, paa den Maade har faaet betydelige Kapitaler til Raadighed — hvor store disse er, lader sig vist ikke paa nærværende Tidspunkt fuldt opgøre —, har Ministeren Lovhjemmel til, for saa vidt disse Beløb ikke er anvendt, at bruge dem til Indkøb af Jord, der udstykkes efter 4. Oktober-Loven.

Nu har jeg forstaaet det saaledes, at man i Jordlovsudvalget under de skiftende Ministre har haft den Praksis, at de Penge, der paa den Maade indkom ved Salg eller ved Overenskomst med Besidderne, er gaaet ind i Jordfonden, og naar Statens Jordlovsudvalg ønskede Midler til at købe Jord, er man gaaet til Ministeren og har bedt ham om at skaffe Kapital til Veje, og de skiftende Ministre er saa enten gaaet den Vej at forelægge en særlig Lov, hvorved de har faaet de fornødne Midler bevilget, eller ogsaa er de gaaet til Finansudvalgene og har faaet deres Tilslutning til at bruge saa og saa store Beløb til Indkøb af Jord. Der er neppe nogen Tvivl om — i alt Fald er der for mig ingen Tvivl om —, at her er ikke ubetydelige Midler, som kan anvendes til Udstykning af Jord efter 4. Oktober-Loven, men for at man skal kunne komme i Besiddelse af disse Penge, maa der naturligvis en Udredning til i Landbrugsministeriet eller i Jordlovsudvalget, hvoraf det tydeligt fremgaar, hvor store Kapitaler der er indgaaet og ifølge denne Lov frigivet til Indkøb af Jord.

Som Forholdene ligger, synes der altsaa ikke at være Grund til at søge om Hjemmel til Afholdelse af en Udgift paa 4 Mill. Kr., som sket er ved dette Lovforslag. Der er et Flertal i Udvalget, som stiller Forslag om, at § 3 udgaar, og vi gør det med saa meget mere Sindsro, som vi føler os overbevist om, at der vil være ikke ubetydelige Midler til Raadighed til det Formaal, her er Tale om, i alt Fald saa betydelige Midler, at den højtærede